

„Tervisliku ja suitsuvaba elukeskkonna loomine kortermajades“

Miks see teema on isiklik:

Olen lapsevanem. Minu jaoks tähendab kodu kohta, kus laps saab turvaliselt kasvada, magada ja hingata puhast õhku.

Paraku ei ole see paljude perede jaoks reaalsus.

Kortermajades levib tubakasuits naabrite korteritest meie eluruumidesse – ventilatsiooni, konstruktsioonide ja rõdude kaudu. Laps ei saa valida, millal suits tema tuppa tuleb, ega korterit vahetada. Vanemana ei ole mul võimalik teda selle eest kaitsta.

Mõju lapse tervisele:

Passiivne suitsetamine ei ole ebamugavus, vaid tõsine terviserisk.

Lapse hingamisteed on tundlikumad ja alles arenemisjärgus.

Tagajärjed võivad olla:

köha ja hingamisraskused,

astma süvenemine või kujunemine,

korduvad hingamisteede haigused,

häiritud uni.

Vanemana on väga raske selgitada lapsele, miks tema koduõhk teeb haiget.

Miks praegune olukord ei kaitse peresid?

Praegu:

on suitsetamine lubatud kortermajades rõdudel, akendel, korteris, kortermajade akende all, kortermajade trepikodade uste ees, ka siis, kui suits ja e-sigareti veeaur levib naabrite eluruumidesse,

puudub korteriühistutel selge ja tõhus õigus olukorra ennetamiseks;

jääb vastutus lapse tervise eest justkui lapsevanema kanda, kuigi tal puuduvad reaalsed võimalused sekkuda.

Sageli on ainus „lahendus“ kolimine. See ei ole lahendus, vaid allaandmine.

Õiguslik ja moraalne kohustus

Rahvatervise seaduse § 4 kohaselt on riigi ja kohaliku omavalitsuse ülesanne luua tervist toetav elukeskkond ning ennetada terviseriske.

Sama paragrahvi kohaselt ei tohi keegi oma tegevusega otseselt ohustada teise inimese tervist ega halvendada elukeskkonda.

Korterelamutes leviv tubakasuits on selge ja välditav terviserisk. Kui suitsetamine ühes korteris põhjustab suitsu leviku naabrite eluruumidesse, ohustab see otseselt teiste inimeste – sealhulgas laste – tervist ning halvendab nende elukeskkonda.

Ei ole normaalne ega õiglane olukord, kus mittesuitsetajad ei saa oma kinnisvara kasutada täisväärtuslikult. Inimesed elavad pidevas stressis, peavad jälgima, millal aknaid avada või sulgeda, kuna mürgine tubakasuits ja e-sigareti poolt tekitatud kahjulik veeaur tungib eluruumidesse. Kodu ei tohiks olla koht, kus tuleb pidevalt kohaneda teise inimese tervist kahjustava tegevusega.

Samuti on paljudes kortermajades rõdud muutunud sisuliselt suitsunurkadeks, mida saab kasutada vaid suitsetaja. Mittesuitsetaja ei soovi ega saa viibida keskkonnas, kus toimub passiivne suitsetamine, mistõttu on temalt võetud võimalus kasutada osa oma kodust ja kinnisvarast.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 28 sätestab, et igaühel on õigus tervise kaitsele.

Kui inimene – eriti laps – ei saa oma kodus ega oma kinnisvara osades viibides hingata suitsuvaba õhku, on see õigus sisuliselt ja igapäevaselt piiratud.

Mida algatus EI taotle
See algatus:
ei keela suitsetamist;
ei süüdistada suitsetajaid;

Mida algatus taotleb:
Algatus taotleb üksnes seda, et lapse tervis ei oleks kellegi teise harjumuse kõrvalmõju.
selget ja õiglast seaduslikku raamistikku;
korterühistutele võimalust kaitsta lapsi ja peresid;
ennetust, mitte hilisemat ravi.
See ei võta midagi ära, vaid annab kaitse neile, kes ise end kaitsta ei saa.

Palve sotsiaalkomisjonile
Lapsevanemana palun käsitleda seda pöördumist laste tervise ja rahvatervise küsimusena.
Palun toetada samme, mis aitavad tagada, et lapse kodu oleks koht, kus saab rahulikult ja tervena kasvada.

Täiendav õiguslik ettepanek – AÕS § 143 lg 1
Soovitame muuta AÕS § 143 lõike 1 sõnastust, tuues selgelt välja, et:
suitsetamisega kaasnev lõhn ja suits ei kuulu korteriühistu või naabrite talumiskohustuse alla.
See muudatus tagab, et mittesuitsetajatel oleks seaduslik alus nõuda suitsuvaba elukeskkonda ning välistab olukorra, kus suitsetamise kõrvalmõju loetakse talutavaks „naabrite kohustusena“.

Aitäh

Kalmer Kalaus